

toegang jeugdhulp Lansingerland

1 inleiding

1-1 aanleiding

In het onderzoeksprogramma dat de Rekenkamer Lansingerland op 15 december 2015 aan de raad heeft gestuurd, is een onderzoek aangekondigd naar de wijze waarop via het CJG de toegang tot jeugdzorg verloopt. Aanleiding voor dit onderzoek was dat het onderwerp als een van de voorkeuren naar voren kwam bij een stemsessie die de rekenkamer 9 december 2015 heeft gehouden met een delegatie van de raad.

Door de inwerkingtreding van de nieuwe Jeugdwet vanaf 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het totale aanbod voor jeugdhulp. Dit betekent dat gemeenten een passend hulp- en zorgaanbod voor alle jeugdigen in de leeftijd nul tot achttien binnen hun gemeenten moeten realiseren.

Jeugdhulp wordt geboden aan jongeren tot 23 jaar. In Lansingerland wonen 18.637 jongeren in de leeftijdscategorie 0 tot en met 22 jaar.¹ Daarvan zijn 15.315 in de leeftijd van 0 tot 18 jaar.² In totaal wonen in Lansingerland 58.133 mensen.

1-2 leeswijzer

Paragraaf 2 licht de beleidscontext toe waarbinnen de gemeente jeugdzorg verstrekt. Paragraaf 3 gaat in op de doelstelling van dit onderzoek en de daaraan gerelateerde onderzoeksvragen. Ook de afbakening van het onderzoek komt in deze paragraaf aan de orde. Paragraaf 4 gaat in op de onderzoeksaanpak. De onderzoeksopzet sluit af met een toelichting op de organisatie en de planning van het onderzoek in paragraaf 5.

¹ Gemeente Lansingerland, email d.d. 1 september 2016. De peildatum van het meten van het aantal jongeren betreft 1 augustus 2016.

² Samenwerkende gemeenten Jeugdhulp Rijnmond, Begroting Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond 2016, 2016.

2 beleidscontext

2-1 de nieuwe Jeugdwet

Op 1 januari 2015 is de nieuwe Jeugdwet in werking getreden. Met deze wet is de bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid voor een groot aantal voorzieningen, inclusief de gespecialiseerde jeugdzorg, bij de gemeenten neergelegd. Gemeenten zijn nu verantwoordelijk voor de toegang tot zorg en alle ondersteuning, hulp en zorg aan kinderen, jongeren en opvoeders. De rijksoverheid beoogt met de nieuwe Jeugdwet ook een inhoudelijke vernieuwing van de jeugdhulp, de zogenoemde transformatie. De transformatie behelst in essentie dat de nadruk in de hulp aan jeugdigen en hun opvoeders meer moet komen te liggen op preventie en het zo vroeg mogelijk signaleren en aanpakken van problemen van de jeugd.³

De verantwoordelijkheid van gemeenten voor de toegang tot jeugdhulp omvat:

- organiseren van herkenbare en laagdrempelige toegang tot jeugdhulp;
- waarborgen dat passende hulp tijdig wordt ingezet en dat de juiste expertise beschikbaar is;
- voorzien in een consultatiefunctie voor professionals die werken met jeugdigen;
- mogelijk maken van directe interventie in crisissituaties;
- bij complexe hulpvragen of wanneer de veiligheid van het kind in het geding is, zo snel mogelijk specialistische hulp inschakelen of een verzoek tot onderzoek door de raad bij de kinderscherming overwegen;
- kosteloos en anoniem advies beschikbaar stellen voor jeugdigen met vragen over opgroeien en opvoeden (kindertelefoon).⁴

Ondersteuning wordt zoveel mogelijk in de eigen omgeving van het kind en het gezin geboden. De uitgangspunten van eigen kracht en één gezin, één plan, één regisseur staan hierbij centraal.⁵ Het centrum voor jeugd en gezin (CJG) is een mogelijke vorm om de gemeentelijke toegangsfunctie vorm te geven, maar dit kan ook in een andere vorm, bijvoorbeeld via een (multidisciplinair) wijkteam. Welke vorm het meest geschikt is, hangt af van de lokale situatie.

In de Jeugdwet is bepaald dat toegang tot jeugdhulp ook via een huisarts, jeugdarts of medisch specialist kan verlopen. Met een verwijzing van een arts is jeugdhulp rechtstreeks toegankelijk, er is dan geen indicatiestelling door de gemeente nodig.⁶

De gemeente bepaalt zelf welk deel van de voorzieningen vrij toegankelijk (bijvoorbeeld een algemene opvoedcursus) is en welke niet (zoals crisisopvang, pleegzorg, ggz inclusief training dyslexie). Voor de niet vrij toegankelijke vormen van jeugdhulp zal eerst beoordeeld moeten worden of de jeugdige of diens ouders deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben.

³ Rekenkameronderzoek afspreken en aanspraken 2015, p 31. en

<https://www.inspectiejeugdzorg.nl/documenten/Onderzoek%20naar%20toegang%20tot%20de%20jeugdhulp%20vanuit%20de%20wijkteams.pdf>

⁴ www.voordejeugd.nl, factsheet Toegang tot jeugdhulp. Stelselwijziging jeugd., juni 2014.

⁵ www.voordejeugd.nl, factsheet Toegang tot jeugdhulp. Stelselwijziging jeugd., juni 2014.

⁶ Jeugdwet, Artikel 2.6 lid 1g.

2-2 gemeentelijk beleid: integrale aanpak

De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor jeugdzorg is onderdeel van de drie decentralisaties (jeugdzorg, Wmo en participatie). De gemeente Lansingerland heeft gekozen voor een integrale aanpak, waarbij de drie decentralisaties zijn verwerkt in één omvattend beleidsplan. Er is dus geen afzonderlijk beleidsplan voor jeugdzorg.

Het beleid van de gemeente Lansingerland op het gebied van de drie decentralisaties is opgenomen in:

- beleidsplan 3D Lansingerland deel I,
- beleidsplan 3D Lansingerland deel II, en
- de verordening Sociaal Domein.⁷

De ambitie van de gemeente Lansingerland is te komen tot een integrale aanpak op het sociaal domein. Het gaat om samenhang in de uitvoering op het gebied van jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning en participatie. Dit heeft geleid tot het model waarin de gemeente voor alle domeinen werkt met één aanpak voor heel Lansingerland. De centrale missie en visie kennen drie hoofddoelen, op basis van leeftijdscategorieën. De drie hoofddoelen zijn:

- 1 Jongeren van 0-23 jaar: zich veilig en gezond kunnen ontwikkelen tot een zelfredzame burger;
- 2 Volwassenen tussen 18-67 jaar: financiële en zorgzelfstandigheid door arbeidsparticipatie en, waar dat niet mogelijk is, maatschappelijke participatie;
- 3 Volwassenen vanaf 67 jaar (67+): ondersteuning gericht op het zo zelfstandig mogelijk blijven functioneren, wonen en participeren.⁸

Door een integrale aanpak op het sociale domein wil de gemeente de effectiviteit en efficiëntie van de ondersteuning aan inwoners verhogen en het plan van één gezin, één plan, één regisseur realiseren.

De gemeente heeft in het beleidsplan de volgende uitgangspunten geformuleerd voor het organiseren van ondersteuning aan inwoners:⁹

- zelfstandig waar mogelijk, met ondersteuning waar nodig;
- licht waar mogelijk, intensief waar nodig;
- afschalen waar mogelijk, opschalen waar nodig;
- eenvoudig waar mogelijk, multidisciplinair waar nodig;
- lokaal waar mogelijk, regionaal waar nodig.

Deze uitgangspunten moeten bijdragen aan de realisatie van de transformatie om hulp zo laagdrempelig en dichtbij mogelijk te organiseren. Een burger met een hulpvraag moet op basis van deze uitgangspunten in zijn nabije omgeving terecht kunnen met een hulpvraag, waarna een zo licht mogelijk hulppakket wordt aangeboden rekening houdend met de eigen kracht. De preventieve rol van de gemeente om outreachend te werken komt in deze uitgangspunten niet aan de orde.

samenwerking

⁷ Gemeente Lansingerland, Beleidsplan 3D Lansingerland deel II, september 2014.

⁸ Gemeente Lansingerland, jaarrapportage sociaal domein 2015, 2015; en Gemeente Lansingerland, Beleidsplan 3D Lansingerland deel I, december 2013.

⁹ Gemeente Lansingerland, 'Beleidsplan 3D Lansingerland', pag. 5, december 2013.

Om efficiënt invulling te kunnen geven aan het uitgangspunt 'regionaal waar nodig' heeft de gemeente Lansingerland op een aantal onderdelen in regionaal verband afspraken gemaakt. Op het gebied van Jeugdhulp werkt Lansingerland samen in het samenwerkingsverband Jeugdhulp Rijnmond. In dit samenwerkingsverband participeren zestien gemeenten in de regio Rijnmond. Het samenwerkingsverband heeft op 31 oktober 2013 een Regionaal Transitie Arrangement voor de jaren 2015 en 2016 afgesloten met alle bestaande jeugdhulpaanbieders. Met hen zijn afspraken gemaakt over volume, budgetgarantie, zorgcontinuïteit en transformatie. Door deze afspraken beoogden de deelnemende gemeenten zorgcontinuïteit voor de jeugdigen en zekerheid aan de aanbieders te bieden.

2-3 toegang tot jeugdhulp

De toegang tot het sociaal domein in Lansingerland verloopt via vier partijen: CJG, Kwadraad, Welzijn Lansingerland en de gemeente (door middel van de gemeentelijke consulenten voor Jeugd, Wmo en Participatie). Voor de jeugdhulp zijn met name het CJG en de gemeentelijke consulenten jeugd relevant.

Er is voor deze vorm van toegang gekozen om dicht bij de Lansingerlandse uitgangspunten te kunnen blijven: de gemeente zet de eerstelijns partijen in waarmee de gemeente beoogt om de drempels tot het zoeken van hulp zo laag mogelijk te maken. Bovendien verwacht de gemeente Lansingerland dat deze eerstelijns partijen snel signalen opvangen vanuit de omgeving en van andere eerstelijns partijen omdat zij dichtbij de inwoner werken.

De gemeente Lansingerland heeft er bewust voor gekozen om de toegang tot Jeugdhulp niet via een wijkteam te laten verlopen. De gemeente acht Lansingerland van dusdanig overzichtelijke omvang dat Lansingerland in zijn geheel beschouwd wordt als één wijk. Volgens de gemeente hoeft er geen wijkteam te worden ingesteld als er bestaande voorzieningen zijn die al goed lopen. De gemeente geeft daarbij aan dat zij de voorkeur geeft aan een in haar ogen cliëntgerichtheid en dynamische aanpak in plaats van een vastgesteld wijkteam. Door middel van toegang via het laagdrempelig geachte CJG beoogt Lansingerland die dynamische aanpak en cliëntgerichtheid te realiseren. Het CJG bestond immers al en heeft een bereik van 98%.¹⁰ Het CJG Lansingerland moet voor een laagdrempelige aanpak volgens de gemeente flexibel en outreachend participeren.¹¹

De toegang tot jeugdzorg is complexer dan voor de andere sociale domeinen. Bij wet is geregeld dat er, naast de gemeente en het CJG, ook nog andere toegangsroutes tot jeugdzorg mogelijk zijn, namelijk via het Jeugdbeschermingsplein, huisartsen, medisch specialist, jeugdarts en de rechter. Door deze verschillende wettelijke partijen is het complex voor de gemeente om volledig grip te krijgen op het reguleren van de toegang tot jeugdhulp.¹² Het merendeel van de vragen over jeugdhulp en de route tot jeugdzorg verloopt echter via de gemeente en het CJG. De gemeentelijke jeugdconsulenten hebben in 2015 in totaal 195 nieuwe ondersteuningsplannen voor jeugdigen opgesteld. Het CJG heeft in 2015 134 ondersteuningsplannen opgesteld. Naar

¹⁰ Interview medewerker CJG, 11 augustus 2016.

¹¹ Gemeente Lansingerland, beleidsplan 3D Lansingerland deel I, december 2013, p 23, 28, 29.

¹² Gemeente Lansingerland, jaarrapportage sociaal domein 2015 gemeente Lansingerland, p 10., 2015.

aanleiding van een ondersteuningsplan kan een vrij toegankelijke voorziening voor jeugdhulp worden ingezet of een aanvraag maatwerk worden toegekend of afgewezen. In totaal hebben in Lansingerland sinds januari 2015 1181 jeugdigen aan maatwerk¹³ jeugdhulp ontvangen. Dit zijn ook de jeugdigen die voor 1 januari 2015 al jeugdhulp ontvingen.¹⁴

2-4 preventief jeugdbeleid

Doelstelling van de transformatie is dat gemeenten meer preventief werken en de bevolking monitoren zodat zij tijdig hulp kunnen bieden. Verondersteld wordt dat door vroegtijdig hulp te bieden lichtere vormen van zorg kunnen worden aangeboden. De wijze waarop Lansingerland het preventief jeugdbeleid wil vormgeven is vastgelegd in de 'discussienota (preventief) jeugdbeleid'.¹⁵ Hulp voor de jeugd wordt in dit document ingedeeld in de volgende categorieën:

tabel 2-1: categorieën jeugdhulp, algemene voorzieningen en ondersteuning

eigen kracht	lichte ondersteuning	intensieve ondersteuning	specialistische ondersteuning
ouders	CJG	gezinscoach	jeugdbescherming
school	schoolmaatschappelijk werk	extramurale JmeB	jeugdreclassering
sport/scouting/cultuur	MEE	basis GGZ	Veilig thuis
kinderopvang	JJW	ernstige eenvoudige dyslexiezorg	specialistische GGZ
jeugdgezondheidszorg	getrainde vrijwilligers		specialistische J&O
	preventieve trainingen		intramurale JmeB

Lansingerland wil, mede in het kader van de transitie, zoveel mogelijk inzetten om ondersteuning te bieden uit de groene en gele kolom.¹⁶ Voor doorverwijzing naar intensieve ondersteuning in de oranje en rode sectoren is een beschikking nodig. Deze beschikking moet worden afgegeven door de gemeentelijke jeugdconsulenten. Naar deze vormen van zorg kan worden doorverwezen door de huisarts of de consulent van het CJG of de gemeentelijke jeugdconsulent.

2-5 financieel kader

Voor jeugdhulp is in de begroting 2016 een bedrag van € 12,2 mln. gereserveerd. Een deel daarvan (€ 6,6 mln.) wordt uitgekeerd aan de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond, die namens de samenwerkende gemeenten daarvoor regionaal zorg inkoop.¹⁷

¹³ Maatwerk jeugdhulp betekent dat dit een specifieke voorziening voor die persoon (jeugdige) is, die is toegesneden op zijn/haar specifieke situatie.

¹⁴ Gemeente Lansingerland, e-mail 1 september 2016.

¹⁵ Gemeente Lansingerland, Discussienota (preventief) jeugdbeleid, 20 januari 2016.

¹⁶ Gemeente Lansingerland, Discussienota (preventief) jeugdbeleid, 20 januari 2016.

¹⁷ Gemeente Lansingerland, e-mail 1 september 2016.

Als het budget in de begroting wordt onderverdeeld naar de indeling met categorieën jeugdzorg (van licht tot zwaar) geldt het volgende:

tabel 2-2: uitgaven jeugdhulp per categorie¹⁸

categorie	bedrag in €	Bereik aantal kinderen
eigen kracht	2.438.010	ca. 15.500
lichte ondersteuning	890.846	ca. 550
intensieve ondersteuning	3.215.031	ca. 120
specialistische ondersteuning	5.904.476	ca. 75 tot 150

De raad heeft het college de opdracht gegeven om vanaf 2017 structureel € 120.000 te bezuinigen op het jeugd- en jongerenwerk. Het bieden van jeugdhulp en investeren in preventie zijn wettelijk taken. Gemeente Lansingerland kan zelf de volumes en intensiviteit hiervoor bepalen. Dit kan niet voor het uitvoeren van de jeugdgezondheidszorg. Ook op regionale afspraken kan niet gemakkelijk en snel worden bezuinigd.¹⁹ Dit leidt ertoe dat de taakstelling met name bij de preventie van jeugdhulp komt te liggen.

Door de taakstelling kunnen juist de doelstelling van de transformatie en mogelijk ook het kunnen bieden van een adequaat pakket aan hulp onder druk komen te staan. Om dit te voorkomen heeft het college in de vergadering van de commissie Samenleving op 12 mei 2016 verzocht de invulling van de taakstelling mee te nemen bij de herprioritering binnen het sociaal domein. Dit voorstel is door de commissie besproken.²⁰

2-6 bestuurlijke en ambtelijke verantwoordelijkheid

De bestuurlijke verantwoordelijkheid ligt bij de wethouder voor jeugdzorg. De ambtelijke verantwoordelijkheid ligt bij afdeling Economische & Maatschappelijke Ontwikkeling.

¹⁸ Gemeente Lansingerland, Discussienota (preventief) jeugdbeleid, 20 januari 2016, p. 13.

¹⁹ Gemeente Lansingerland, Discussienota (preventief) jeugdbeleid, 20 januari 2016.

²⁰ Er zijn geen notulen van deze commissievergadering beschikbaar. Uit de besluitenlijst blijkt dat het document is besproken. Het wordt niet duidelijk wat de raad over het voorstel van de commissie heeft besloten.

3 onderzoeksopzet

3-1 doelstelling

De rekenkamer beoogt met dit onderzoek te achterhalen of de toegang tot jeugdhulp via de gemeente en het CJG Lansingerland op adequate wijze plaatsvindt en welk resultaat met deze toegangsrouten wordt behaald.

3-2 vraagstelling

De centrale vraag van het onderzoek luidt als volgt:

Vindt de toegang tot jeugdhulp via de gemeente en het CJG Lansingerland op adequate manier plaats en welk resultaat wordt behaald?

De centrale vraag is uitgewerkt in de volgende deelvragen:

- 1 Welke beleidsdoelstellingen zijn er voor de toegang van jeugdhulp?
- 2 Hoe vindt de toegang tot de jeugdhulp via de gemeente en het CJG plaats?
- 3 Wordt op adequate wijze invulling gegeven aan het preventief jeugdbeleid?
- 4 Verloopt in de praktijk de toegang tot de jeugdhulp adequaat?
- 5 Welk resultaat wordt met de gekozen toegangsrouten tot de jeugdhulp en het preventief jeugdbeleid behaald?

3-3 afbakening

Het rekenkameronderzoek zal zich focussen op de toegang tot jeugdhulp door de gemeente en het CJG. De bredere integrale aanpak van het sociaal domein (incl. WMO en participatie) van de gemeente Lansingerland valt buiten de scope van het onderzoek.

Voor het vaststellen van het resultaat dat wordt behaald zal de rekenkamer de ontwikkeling in de zorgvraag en geboden zorg sinds 1 januari 2015 onderzoeken. Zij zal zich daartoe baseren op de gegevens die hierover beschikbaar zijn bij de gemeente en het CJG. Daarbij maakt de rekenkamer ook gebruik van de bij de gemeente beschikbare gegevens van alle toegangspartijen tot de jeugdhulp, zoals huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen. De artsen zullen echter niet zelf voor het onderzoek worden benaderd.

Tevens wordt nagegaan in hoeverre de gemeente Lansingerland zich actief inspant om samen met andere toegangspartijen haar preventief zorgbeleid gestalte te geven.

4 onderzoeksaanpak

4-1 methode en normen

Hieronder wordt toegelicht welke onderzoeksmethoden de rekenkamer voor de beantwoording zal gebruiken. Tevens zal per deelvraag worden aangegeven welke normen de rekenkamer hanteert voor de beantwoording.

4-1-1 onderzoeksmethode:

De rekenkamer zal een documentenanalyse uitvoeren, van onder meer de volgende documenten:

- beleidsdocumenten van de gemeente en CJG;
- overzicht van vragen via verschillende toegangsroutes;
- cijfermateriaal over onder meer het totaal jeugdfragen en de preventieve taak;
- werk- en procesbeschrijvingen van CJG en gemeente;
- documenten over wijze van reflecteren.

Voorts zal de rekenkamer interviews houden met onder andere:

- de Coördinator Toegang van het CJG;
- beleidsmedewerkers van de gemeente;
- de teamleider van de jeugdconsulenten;
- jeugdconsulenten;
- medewerkers CJG.

Ook worden telefonische interviews gehouden met burgers die een hulpvraag hebben ingediend bij het CJG en/of de gemeente.

4-1-2 normen per deelvraag

1 Welke beleidsdoelstellingen zijn er voor de toegang van jeugdhulp?

Norm:

- De gemeente heeft beleidsdoelstellingen voor de toegang tot jeugdhulp geformuleerd.
- De doelstellingen voldoen aan de eisen die zijn gesteld in de Wet op de jeugdhulp

2 Hoe vindt de toegang tot de jeugdhulp via de gemeente en het CJG plaats?

Dit betreft een beschrijvende vraag. Hier zijn geen normen op van toepassing. Er zal een beschrijving worden gegeven van hoe in opzet de toegang tot jeugdhulp verloopt indien een burger zich met een verzoek om hulp tot de gemeente of het CJG went.

3 Wordt op adequate wijze invulling gegeven aan het preventief jeugdbeleid?

Normen:

- De gemeente heeft (beleids)doelstellingen op het gebied van de preventieve taak vastgesteld.
- De gemeente heeft een outreachende aanpak vastgesteld.
- Aan de hand van toetsingskaders kan het preventieve effect binnen de jeugdhulp gemeten worden.
- Er zijn methoden/werkwijze vastgesteld hoe in de praktijk kan worden gestuurd op preventie van jeugdproblematiek, het vroeg signaleren van eventuele

jeugdproblematiek, eigen kracht/kracht van het netwerk en de lichte, goedkope en lokale vormen van jeugdzorg (i.p.v. zware, duurde, regionale).

Er vindt monitoring plaats, zowel op de bevolking als op de effecten van de preventieve rol. De gemeente heeft inzicht in de mate waarin de inwoners preventief hulp nodig hebben en inzicht in de mate waarop voorkomen wordt dat problemen uitgroeien door de preventieve aanpak

4 *Verloopt in de praktijk de toegang tot de jeugdhulp adequaat?*

Normen:

- Er is een adequate aanpak indien door een burger jeugdhulp wordt gezocht.
 - Er is een duidelijke rolverdeling met bij behorende procesbeschrijving voor alle betrokken partijen en in het bijzonder voor de gemeente en het CJG.
 - Er is een adequate verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen het CJG en de gemeente.
 - Er is een toereikende informatievoorziening over het gebruik van de verschillende toegangsroutes naar de jeugdhulp.
 - Er is toereikende informatie over de vraag naar jeugdhulp.
 - De gemeente draagt zorg voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend zorgaanbod.
 - Het beschikbare zorgaanbod stemt overeen met de uitgangspunten om zorg zoveel mogelijk vroegtijdig, licht en dicht bij huis te bieden.
 - Het beschikbare zorgaanbod stemt overeen met de zorgvraag.
 - Er is toereikende informatievoorziening over het verdere verloop van de jeugdhulpaanvragen via het CJG en de gemeente.
 - De gemeente borgt dat de verschillende betrokken instanties op doelmatige en adequate wijze met elkaar communiceren over/met cliënten.
 - Er is sprake van een adequate informatieuitwisseling tussen het CJG en de gemeente.
 - De gemeente/CJG heeft inzicht in de motivatie voor de keuze van burgers voor toegangsroutes buiten het CJG om (waarom via arts/gemeente?).
 - Er wordt periodiek gereflecteerd op de wijze waarop de toegang tot de jeugdhulp in de praktijk verloopt.

5 *Welk resultaat wordt met de gekozen toegangsrouten tot de jeugdhulp en het preventief jeugdbeleid behaald?*

Dit betreft een beschrijvende vraag. Hier zijn geen normen op van toepassing. Er zal een beschrijving worden gegeven van hoe de aantallen zorgvragen van jeugdigen evenals de gemaakte kosten voor de verschillende niveaus van zorg zich in de afgelopen periode hebben ontwikkeld. Daarbij wordt gekeken of er een verschuiving waarneembaar is naar preventieve en meer lichtere vormen van zorg.

5 organisatie en planning

5-1 organisatie

Het onderzoek zal worden uitgevoerd worden door Esther Doodkorte (projectleider), Rosa Ridderhof en Laurens Wijmenga.

5-2 planning

Het onderzoek start in september 2016 en zal naar verwachting voor het einde van 2016 tot een rapportage aan de raad leiden.